

Világosság

A Romániai Magyar Népi Szövetség napilapja

KOLOZSVAR, 1950. augusztus 17. csütörtök. ÁRA 4 LEJ VII. ÉVFOLYAM, 191. SZÁM.

Augusztus 23. tiszteletére 1000 százalékos normatulszárnyalások

Amikor a brassói „Sovromator”-gyár dolgozói másodszorra is megnyerték az országos termelési zászlót, ígéretet tettek, hogy tervfeladataikat még odaadobban, még lendületesebben hajtják végre. Fogadalmuk újabb tettekre ösztönözte őket. Augusztus 7-én villámgyűlésre gyűlt össze a 8. számú forgácsoló-osztály bizottsága, az üzemi pártszervezet vezetője és a szak szervezeti csoportja. Az értekezleten elhatározták, hogy rekordnapokat rendeznek, hogy a legnagyobb munkateljesítményekkel köszönthessék augusztus 23-át.

A következő nap lázas készülődéssel telt el. 8-án és 9-én mindent előkészítettek. Terveket, beosztásokat csináltak. Az üzemi kilenc osztályát, nyolc osztályt, hogy augusztus 10.-19-ig minden nap egy-egy osztály megismerje a maga rekordnapját.

Megkezdődött a nagy nap... Ezen a reggelen Goran Constantin éppen olyan izgatottan sietett, hogy minél előbb munkahelyére érjen, mint azon a nevezetes napon, amikor aláírta a szerződést, hogy Gerenzák szakmunkássá képezi ki.

A feldiszipott műhelyekben már harc indulókat sugároztak a hangszórók. A gépeket megindították a műhelyekben és az esztéria-, maró- és furógépek versenyt zenéltek a hangszórók.

kal. Gyorsan teltek a percek. A munka hevében észre sem vették és máris jött a mester, felírta a teljesítményt, az első két óra harcának eredményét.

A műhely bejáratánál pirossal bevonó egyszerű asztal és pár zöld gallyal körültűzdelte fekete tábla. Alig pár perccel 9 óra után jöttek a mesterek az első kétórás teljesítmények táblázatával. A normatörök gyorsan számoltak és a fekete táblán megjelentek az első eredmények.

Az első két óra teljesítményei: Gluschievici Mihály, Murisan Vasile és Antochie M. 1000 százalékkal, Giurgiu Dumitru 935, Vutulica Elisabeta 835 és Berina Gheorghe 800 százalékkal termeltek normájukon felül. A hangszórókban elnémult a zene és a rekordnap első két órájának eredményei mint győzelmi csatakiáltások szóródtak szét a műhelyekben, az udvaron és utcán.

Aztán a forgácsok tovább repültek az esztérgrakések alól. Még fokozottabb lendülettel indultak rohamra a dolgozók. Minden két órában lemérték a teljesítményeket, míg végre kialakult az első váltás eredménye.

Három órákor valamennyien odagyülekeztek az asztal körül. Izgatottan várták, hogy mit tettek ma az országért a hőkéért. Újabb fehér számok jelentek meg a fekete táblán: Periman I. és

Vlad Gheorghe 900 százalékkal, Ciurea Ioan 820, Cluschievici M. 750, Dragota Mihály 680, Giurgiu D. 680, Chiperia Constantin 680 és Goran Constantin 600 százalékkal. Ennyivel termeltek többet napi normájuknál. A szállító-csoport közül Mama csoportja 830 és Puscas csoportja 803 százalékkal szállított több anyagot, mint amennyi számukra elő volt irányozva.

A BRASSÓI „MUNTEA” KÖLAIJFINOMÍTÓ DOLGOZÓI 4 MILLIÓ LEJT TAKARITANAK MEG, AUGUSZTUS 23-IG

A brassói „Muntea” köolajfinomító munkássága az elmúlt esztendőben is elnyerte a termelés vörös zászlaját. Mint elűzem indult ütközetbe második állami tervünkben, a megtisztelő cím megtartásáért. Az üzemi alkalmazottai felmérték a petróleumtermelés fokozásának jelentőségét és a versenyek során 11,26 százalékkal tulszárnyalták terv-évünk első felének előirányzatát.

Green Gheorghe mérnök, a köolajfinomító valamennyi dolgozójának elhatározását tolmácsolja: Augusztus 23. tiszteletére 5 százalékkal tulszárnyalják tervelőirányzatukat. Augusztus hónapban 4 millió lej értékű megtakarítást érnek el és öt százalékkal csökkentik az önköltségi árat.

pány munkálatait meggyorsítják. A cséplést elvégzik augusztus 20-ig. Tarlóhántási tervüknek pedig e hónap 15-éig tesznek eleget. Vállalták még ezen a gyűlésen Piskolt község dolgozó földművesei, hogy Augusztus 23. tiszteletére, a község központját és főbb utcait villamosítsák.

Piskolt dolgozó földművesei ezután — az alapszervezet javaslatára —

Szilágy megye összes községeit hazafias versenyre hívták, hogy a szabadság ünnepének hatodik évfordulójára befejezzék a cséplést és a tarlóhántást.

Piskolt szegény- és középparasztjai, élükön a „Március 6” kollektív gazdaság tagjaival így akarják méltóan megünnepelni Augusztus 23. nagy ünnepét.

előadásán. A színjátszó csoport sikeresen szervezte meg a vidéki kiszállást. A kulturgárda elhatározta, hogy csütön gyakrabban megismétli az ilyen előadásokat.

AZ ARADMEGYEI PIONIROK A MAGVESZTESEG KIKÜSZÖBÖLÉSÉÉRT

Arad megye egész területén a pioniresportok szorgalmasan gyűjtik a tarlón maradt kalászokat. Az utaradi járásban 254 pionir eddig 280 kiló búzát gyűjtött össze. A kürtösi járásban pedig 300 gyermek 300 kilót. A megye egész területén 2221 tanuló és pionir összesen 2616 kiló búzát gyűjtött össze.

A SZEKENI „LIBERTATEA” ÜZEM IMSZ TAGJAI TULJALADJAK AZ AUGUSZTUSI TERVET

A szekeni „Libertatea” posztógyár ifjúsági brigádjai augusztus 23. tiszteletére újabb munkavállalásokat tettek. Arra törekednek, hogy javítsák a minőséget s csökkentsék az ön-

költségi árat. Vállalták, hogy augusztus hónapban a terven felül 3300 méter jó minőségű szövetet készítsenek.

CSEPLŐGÉPET JAVITOTTAK A SÜLELMEDI MUNKÁSOK

A sülelmedi vasúti munkások önkéntes munkával a községben egy cséplőgépet helyeztek üzembe, amely már 12 éve ócskavasként hevert. A cséplőgép kijavítását az üzemi pártszervezet kezdeményezte. A munkában kitűntek Kós Béla és Jakab Gyula elvtársak.

BIHAR MEGYE KOLLEKTIVISTÁI 98,83 SZÁZÁLEKBAN TELJESÍTETTÉK A TERMÉNYBESZOLGÁLTATÁST

Bihar megye minden dolgozó parasztja szívesen tesz eleget beszolgáltatási kötelezettségének.

A kollektív gazdaságok ezen a téren is jó példával járnak elől, amennyiben augusztus 5-ig 98,83 százalékkal beszolgáltatták az államot illető gabonamenayiséget.

59 új kollektív gazdaság létesült vasárnap

BUKAREST — (Agerpres). Az elmúlt vasárnap ünnepi keretek között az ország különböző megyéiben 59 új kollektív gazdaság létesült. Az 59 új kollektív gazdaság, éppen úgy, mint az eddig létesített 789 gazdaság az osztályellenesség, a kulákság elleni kérielhetetlen harc tüzeiben jött létre. A kollektív gazdaságok száma ezzel 848-ra emelkedett.

Hírek a Szovjetunióból

UJFAJTA, VILLANYMOTOROS FELVONÓGÉP

Több moszkvai mérnök olyan felvonógépet szerkesztett, amely kitűnően bevált, különösen a blokkházak építésénél. Az új gépet néhány villanymotor hajtja s egy perc és néhány másodperc alatt 60 méter magasságig szállítja fel az építkezési anyagot.

A felvonógépet rendkívül könnyen, saját gépi erejével lehet egyik helyről a másikra szállítani és forgatni tengelye körül. Működését zárt, fémből készült fiülkéből irányítják.

A gépet fokozatosan bevezetik Moszkva, majd a Szovjetunió minden építkezésénél. (Agerpres.)

EGYRE NAGYOBB ARÁNYOKBAN VILLAMOSÍTJÁK AZ ÁLLATTENYÉSZTŐ TELEPEKET

A Szovjetunió mezőgazdaságában és állattenyésztésében egyre nagyobb arányokban használják a villamoserőt. Így például Kazahsztán nyugati sztyeppéinek 22 állattenyésztő szovhozát folyamatosan villamosították. A villanyáramot nemcsak a lakások és kulturintézmények világítására használják, hanem a takarmányfeldolgozó gépek, itatóberendezések, stb. céljaira is.

A „Csápájev” szovhoz négy állattenyésztő telepe közül hármat már villamosítottak. Az idén további 50 állattenyésztő telep részére építenek villanytelepeket. A jövő év folyamán befejezik a nyugatkazahsztáni szovhozok összes állattenyésztő

telepeinek villamosítását. (Agerpres.)

KOMMUNISTA NEVELÉS A SZOVJET ISKOLÁKBAN

A Bolsevik Párt és a szovjet kormány rendkívül nagy gondot fordít a közoktatásra. A Szovjetunióban ma 36.400.000 gyermek jár iskolába, vagyis négy és félszer annyi, mint amennyi a cári Oroszországban volt. A Lett Szocialista Szovjet Köztársaság tanítóinak száma meghaladja a 13.000-et, ami háromszor annyi, mint a burzsoá Lettországi volt ezelőtt 10-ével.

Az 1950-51-es tanév elején 2000 új iskola kezd meg működését a Szovjetunió területén. Az iskolahálózat mind sűrűbbé válik. A tanítók képzése kitűnő s mindegyikük hozzáértéssel alkalmazza a szovjet pedagógia legújabb vívmányait. A szovjet közoktatást joggal tekintik a legfejlettebbnek az egész világon. (Agerpres.)

UJFAJTA SZITAKKAL LATJAK EL A CSEPLŐS MAGTISZTÍTÓ GÉPEKET

A charkovi „Frunze” gyár újrendszerű szítát készíti a cséplő- és magtisztító gépek részére. Az új magtisztító szita olyan sűrű, hogy 84.000 szeme van.

Cséplőgépek és kombájnok részére is készíti különleges szítát a gyár. E szíták jobbak és könnyebben felszerelhetők, mint a régié, ezenkívül megakadályozzák a szemvosztást. A jövőben az új cséplőgépeket már ilyen szítákkal szerelik fel. (Agerpres.)

Olesóbb lett a textiláru

BUKAREST. — (Agerpres.) A hivatalos lapban megjelent minisztertanácsi határozat értelmében a belföldi textilárak kicsinyben való előadási árat 20

százalékkal terjedően leszállították. A jövőben egységes árak lesznek a textilkészítményekre városon és falun egyaránt.

Máramarosban is eredményesen folyik a betakarítási munka

MÁRAMAROSSZIGET. — Máramaros megye hegyes vidék, s így az aratás később kezdődött meg, mint a lapályos vidékeken. A dolgozó földművesek az utóbbi napokban nagy lendülettel kezdtek hozzá a mezőgazdasági munka jelenlegi szakaszának teljesítéséhez, hogy augusztus 23. tiszteletére minél nagyobb eredményeket valósítsanak meg. Az ideiglenes bizottságok a pártszervezetek irányításával készítettek a munkaversenyeket, s ma már minden község, járás versenyben végzi a betakarítást.

A szigeti járás dolgozói augusztus 14-ig az aratást befejezték, a tarlóhántást 81, a cséplést 53 százalékkal teljesítették. Az aknasugatagi járásban az aratást 97, a cséplést 20, a tarlóhántást 30 százalékkal, a dragomérfalvi járásban az aratást 50, a cséplést 10, a vidéki járásban az aratást 29, a cséplést 5, a tarlóhántást pedig 25 százalékkal teljesítették. A megye egész területén az aratást 60, a cséplést 17 és a tarlóhántást munkát 52 százalékkal végezték el.

ORSZÁGUNK minden tejárad

MEGKAPTAK A SZÉNA-ELŐLEGET A BÁTOSI KOLLEKTÍV GAZDASÁG DOLGOZÓI

A bátosi — Maros megye — kollektív gazdaságban az állatállomány részére szükséges 15 vagon takarmány elraktározása után a tagok között szétosztották a szénaelőleget.

Az előleg szétosztása itt is a végzett munkanapok arányában történt. Török Mihály, a gazdaság egyik legszorgalmasabb tagja, 1200 kiló szénaelőleget kapott. Szakács Ignác és Vlasa Zaharia pedig egyenként 1100 kilót kaptak előlegként.

FALUMUNKAT VEGEZ A MNSZ SZÁSZVÁROSI KULTURCSOPORTJA

A szászvárosi MNSz szervezet kulturesportja a napokban Lozsád községbe látogatott el és ott kulturáladással egybekötve felvilágosító tevékenységet fejtett ki. A dolgozó földművesek nagy örömmel fogadták városi munkástársaikat és nagyszámban vettek részt az

Megindult a néphadsereg támadása Tajgu felszabadítására

PHÖNGJANG. — (Agerpres.) A Koreai Népi Demokratikus Köztársaság néphadseregének főparancsnoksága augusztus 14-én reggel közli:

Az amerikai csapatok és Li-Szin-Man csapatainak elkeseredett ellenállását megtörve, a néphadsereg egységei valamennyi frontszakaszon folytatják támadó hadműveleteiket. A Szandzsü városát és környékét felszabadító népi egységek tovább folytatván támadó hadműveleteiket, súlyos veszteségeket okoztak az ellenségnek.

Szandzsütől délre a néphadsereg egységei teljesen megsemmisítették az ellenséget. Az augusztus 2-10 között ebben a körzetben lefolyt harcok során a néphadsereg egységei több mint 1500 tisztest és katonát öltek meg, több mint 500-at foglyul ejtettek. A hadizsákmányban tankok, gépjárművek, nehéz és könnyű gépfegyverek 105 milliméteres ágyúk, karabélyok és nagymennyiségű hadianyag és lőszer van.

A néphadsereg főparancsnokságának augusztus 14-én este kiadott közleménye rámutat arra, hogy az amerikai csapatok és Li-Szin-Man hábsapatainak védelmivonalát áttörve, a néphadsereg egységei valamennyi frontszakaszon súlyos csatát vívtak.

Amerikai repülőgépek és hadihajók vadul tovább bombáznak és gépfegyvereznek békés helységeket. Augusztus 12-én amerikai hadihajók, köztük egy cirkáló, megkísérelték, hogy ágyutüz alá vegyék Korea nyugati partjainak lakott részeit, a 38. délkörtől északra. A néphadsereg partvédő tüzérségének összefogott tüze az amerikai hadihajókat azonnal visszavonulásra kényszerítette. Augusztus 13-án amerikai repülőgépek a 38. délkörtől északra több körzetet támadtak. A néphadsereg légharóító tüzérsége a támadó gépek közül többet lelőtt.

TOKIO. — (Agerpres.) Az amerikai inváziós hadsereg tokiói főhadiszállásának jelentése szerint a Kindzsütől keletre levő térségben a néphadsereg egységei folytatják beszivárgásukat az amerikaiak vonala mögé. Wajegwan térségében. Tajgutól 40 kilométerre északra a néphadsereg egységei nagyon erős nyomást gyakorolnak az amerikai csapatokra.

TOKIO. — (Agerpres.) Minden pillanatban várható hogy a néphadsereg egységei Wajegwan-Tajgu térségében megindítják a nagy támadást. A támadás céljára Wajegwan térségében 6 vagy 7 hadosztály áll készen.

TOKIO. — (Agerpres.) A France Presse koreai haditudó-

sítója jelent: Augusztus 14-én délután a néphadsereg egységei Wajegwan-Tajgu térségében, több mint 100.000 főnyi létszámmal hatalmas támadásba kezdtek.

„AZ AMERIKAI VAD BOSSZUT ALLANAK A KOREAI NÉPEN“

PEKING. — (Agerpres.) Az Uj Kina hírügynökség külön tudósítója cikket ír az amerikai légierőnek a koreai városok ellen intézett barbár támadásairól.

Amint dél felé haladunk — írja a haditudósító — a pusztítások mind nagyobbak. Az amerikaiak egész városokat és falvakat borotváztak le a föld színéről. Phjongtek aránylag kis város mindössze 20.000 lakosa van. A városnak nincs ipara, kivéve két malmot, amelyben mintegy 30 munkás dolgozik. A város láttára megdöbbentem — írja a haditudósító. — A város központja üres térség, amelyet lerombolt házak vesznek körül. Amerikai repülőgépek, nehéz bombázók és vadászgépek 8 órán keresztül szüntelenül bombázták és gépfegyverezték ezt a várost. Az amerikaiak vad bosszút állnak a koreai népen Koreában elszennvedett vereségük miatt — írja a haditudósító.

Nyugat-Németország népe meghélyegzi a bonni hábkormány áruló politikáját

BERLIN. — (Agerpres.) Amint a „Neues Deutschland“ írja, a demokratikus Németország Nemzeti Frontjának augusztus 25 és 26-án sorakerülő kongresszusát Nyugat-Németországban előkészítő bizottsága felhívást intézett Nyugat-Németország lakosságához. A felhívásban a bizottság arra kéri Nyugat-Németország lakosságát, válassza meg küldötteit a kongresszusra. A felhívás tiltakozik a bonni hábkormány áruló politikája és a nyugat-németországi háborús előkészületek ellen.

A kongresszus — hangsúlyozza a felhívás — megmutatja majd az egész világnak, hogy a német nép nem akar áldozata lenni az idegen imperialisták önkényes cselekedeteinek, sikeresen harcol a békéért és az egész ország nemzeti egységéért.

BERLIN. — (Agerpres.) Az ADN hírügynökség jelenti Hamburgból:

Max Reiman parlamenti sértettségének felfüggesztése után a Nyugatnémetországi Kommunista Párt hamburgi szervezete felhívással fordult város dolgozóihoz. A csapás, amelyet a reakciók Max Reimant akartak mérni, — mondja a felhívás, — Németország valamennyi béke híve ellen irányul. Akik Max Reimant üldözik, a béke valamennyi hívét üldözik. Eppen ezért fokozni kell az éberséget, és Max Reimant, és a Nyugatnémetországi Kommunista Pártot minden eszükkel támogatni kell. A béke ellenségei tudják meg, hogy mesterkedéseik nem maradnak válasz nélkül. Fokozni fogjuk a békeharcot és meghiusítjuk az új háborús előkészületeket, — fejeződik be a felhívás.

BERLIN. — (Agerpres.) Az ADN hírügynökség jelenti, hogy a hamburgi dokkmunkások tiltakozó sztrájkja következtében a dokk-igazgatóság kénytelen volt visszavenni az elbocsátott munkásokat. Tudva, hogy ezeket a munkásokat azért bocsátották

el, mert nem voltak hajlandók a hadianyaggal megrakott bányákat kirakni.

A hamburgi békebizottság nyilatkozatot hozott nyilvánosságra, amelyben ezt mondja: „A hamburgi dokkmunkások sztrájkja és az a tény, hogy visszautasították a hadianyaggal megrakott bányák kirakodását, azt mutatja, hogy a munkások keményen el vannak szánva arra, hogy harcolnak a békéért.“

BERLIN. — (Agerpres.) Az ADN hírügynökség jelenti, hogy a „Freies Volk“ című lapot, a Nyugatnémetországi Kommunista Párt központi organumát, a brit megszálló hatóságok augusztus 10-től 3 hónapra felfüggesztették. A megtorló intézkedés „igazolását“ azt hozták fel, hogy a lap a bonni hábkormány hivatalos lapjában megjelent hirt vett át.

Röviden

TOKIO. — (Agerpres.) A japáni haladó sajtó elleni kampány keretében a japáni államügyszolgálat meg nem szabott időre felfüggesztette a Kaiho Shibun című lap, a koreai haladó szövevényesség lapjának megjelenését.

PEKING. — (Agerpres.) A koreai békés városok ellen végrehajtott barbár amerikai bombázások elleni tiltakozásul a Kínai Népköztársaság szakszervezeti szövetsége, a Kínai Nők Demokratikus Szövetsége, a Kínai Ifjúság Demokratikus Szövetsége és a kínai diákszövetség tiltakozó közleményt hozott nyilvánosságra.

OTTAWA. — (Agerpres.) A haladó kanadai közlemény határozott állást foglal a koreai amerikai intervenció ellen. A katolikus szakszervezetek lapja legtöbbször számában cikket kö-

zöl, mert nem voltak hajlandók a hadianyaggal megrakott bányákat kirakni.

BERLIN. — (Agerpres.) A stockholmi békefelhívásra való aláírásgyűjtési kampány tovább folyik Nyugat-Németországban.

Az ADN hírügynökség értesítése szerint fél nap leforgása alatt több mint ezer aláírást gyűjtöttek a felhívásra a hamburgi városi parkban a béke ifjú harcosai. Az aláírásgyűjtés a többi nyugatnémet városban is folyik. Regensburgban nagygyűlést tartottak, amelyen tiltakoztak a nyugatnémetországi háborús előkészületek és az árak emelkedése ellen. Greifshiem rendőrfőnöke a megszálló hatóságok rendelkezéseire kénytelen volt különleges rendőrkülönítményt létesíteni a békefelhívás jelzők tartalmát felfüggesztő cenzúrára.

zöl, amelyben felhívja a dolgozókat akadályozzák meg a kanadai reakciónak azt az igyekezetét, hogy a Korea elleni amerikai támadásba Kanadát is beáránthassák.

BECS. — (Agerpres.) Augusztus 10-én a bécsi igazságügyminisztérium épülete előtt tiltakozó nagygyűlést folyt le a gráci építőmunkások perében kimondott ítélet ellen.

PARIZS. — (Agerpres.) Augusztus 12-én egy fasiszta hulligán banda megtámadta a Béke és Szabadság Harcosai szervezeteinek székházát, valamint az ugyanabban az épületben lévő „Action“ című hetilap szerkesztőségét. Bár az épület közvetlen közelében rendőrök voltak, az aljas támadás után a hulligán banda tagjai zavartalanul távozhattak.

Igazi élményt jelent szakiskolás növendékeink számára a nyári gyakorlat

Népi demokratikus rendszerünk igen jelentőségteljes vívmánya a felszabadulásunk óta létesült számtalan szakiskola. A létünt tökéletes rend szer alatt igen kevés, szinte semmi gondot nem fordítottak szakemberek képzésére. A csékélyszámú elméleti iskola bőségesen elegendő volt arra, hogy a burzsoázia számára vezető embereket, leendő kizsákmányolókat és ezek székértelölt képezze. A szakoktatás elzüllesztése, semmibevétele teljes mértékben megfelelt és egyik következménye volt a tökéletes desuri kizsákmányolók ama pozitívájának, hogy az országot a külföldi nagytőkétől függő, félgyarmati helyzetben tartásuk.

Felszabadulásunk óta, a Párt célutadatos irányítása folytán, kormányunk szakiskolák tömegét létesíti állandóan. Fejlődő iparunk és mezőgazdaságunk, újjáépülő országunk kádereit képezik ezekben az iskolákban. A követelményeknek megfelelően, nagymértékben megváltozott az oktatási mód is. Az általános műveltség mellett, döntő jelentőséget nyert szakiskolánkban a gyakorlati tudás elsajátítása. A szakiskolák növendékei gyakorlati órákon szerzett tudásuk mellett a nyár folyamán gyárakban, vállalatokban, állami gazdaságokban, stb. sajátják el leendő munkaterületük nélkülözhetetlen ismereteit.

A gyakorlati valamilyen formája, az ugynevezett nyári „praktizálás“ a multban is megvolt, sőt elméletileg kötelezővé is tették. Ez azonban, akárcsak az oktatás minden ága, a kapitalista rendszer anarchizáját tükrözte. Miatán a szakiskolás növendék befejezte az iskolai élet, elindult kiláncsalmi egyik gyárból a másikba, s szerencséje volt, ha küllön protektorok nélkül könnyen befogadták. Az üzemben pedig a növendék a kapitalista szabadverseny, a harácsoló verseny nyomasztó terhet érezte. A meglevő szakemberek ritkán nyújtottak segítséget, sőt feltékenyen őrizték tudásukat esetleges versenytársáiktól.

Hogy mennyire megváltozott e téren is a helyzet, azt világosan mutatják a kolozsvári villa-

mosipari szakiskola növendékeinek a nyári szünet alatt szerzett tapasztalatai. Az egyhónapos gyakorlat most már szervezeten folyik. A szakiskolák növendékei ott szerzhetik meg gyakorlati tudásukat, ahol erre a legjobb alkalom nyílik. A villamosipari szakiskola növendékei szakjuk szerint a legnagyobb gyárakban, a bukaresti „Dinamo“ villamosmotorgyárban, a „Vestitorul“ automata-gép (telefon, stb.) gyárban, a brassói „Electroprecizie“ és a temesvári „Electromotor“ gyárban praktizáltak.

Ez évben először nyílt alkalmuk az erdélyi diákoknak, hogy az ország legfejlettebb villamosipari üzemeiben gyakorolhassanak. Méretetlenül nagy hatást gyakorolt jövendő kádereinkre az a hatalmas fejlődés, amelyet gyáraink és üzemeink életében, a munkaviszonyok s a munkásság megjavult életkörülményei terén tapasztalhattak. Látták azt, hogy üzemeink a legkiválóbb szovjet felszerelés segítségével már olyan gépeket, automatákat gyártanak, amiről azelőtt még tudomásuk sem volt. A magyar diákok minden üzemből a román munkásság legnagyobb szeretetével és segitelmakarásával találkoztak, ugyanígy gyakorlati ismereteik bőséges gyarapítása mellett román nyelvű tudásukat is tökéletesíthették. Ez a praktizálás igazi élményt jelentett a tanulók számára, olyannyira, hogy például a bukaresti „Dinamo“-nál gyakoroló növendékek kérték gyakorlati idejük meghosszabbítását, amnyira megszerették a gyárat. A „Vestitorul“ üzemből praktizáló diákok pedig levelet küldtek az iskola igazgatóságának, amelyben köszönetet mondanak a Pártnak s a kormánynak, hogy e kitűnő tanulási lehetőséget biztosította számukra.

Igy nevelődnek leendő szakembereink a szocializmus építésére, a haza s a munkásosztály szeretetében és megbecsülésében. A most szerzett tapasztalatok pedig hozzásegítenek, hogy a következő években még tökéletesebben megszervezzék a szünet alatti gyakorlatot.

(O. L.)

OLVASSUNK!

VASILE LUCA:

A munkásosztály és a nemzeti mozgalom

A Román Munkáspárt kiadása

A broszura Luca elvtárs 1949 november 9-én tartott előadását tartalmazza.

Luca elvtárs előadásában a marx-lenini tanok fényében elemzi a nemzeti kérdést és kifejti, hogy a polgári nacionalizmus halálos ellensége a proletár nemzetköziségnek, a szocialista forradalomnak, a kommunizmusnak. A burzsoázia a kommunizmus ellen irányuló ugynevezett „nemzeti mozgalom“ leple alatt megpróbálja eltéríteni a munkásosztály vezetete dolgozó népet a kapitalista kizsákmányolók elleni harctól.

Luca elvtárs erről a kérdéstről tartott, adatokkal alátámasztott előadásában megmutatja, hogyan tükröződik vissza ez a kérdés Sztálin elvtársnak Lenin böles tanításának művelésében, majd hosszasan kitér a kérdés jelentőségére a jelenlegi nemzetközi helyzet feltételei között. A burzsoa pártok és kormányok — a szocialista forradalomtól való félelmükben — saját országunkat az északamerikai imperializmus igájába hajtják. De a béke- és szabadságszerető né-

pek élén a Szovjetunió halad, amely támogatja az elnyomott népek felszabadító harcát, a Szovjetunió a népek nemzeti függetlenségének védőbástyája. A békehare élén is a szocializmus nagy hazája halad. Ez a harc szervezett front jellegét öltötte, mely meghiusítja a nemzetek elnyomására és rabságha döntésére irányuló imperialista terveket. Az elnyomott népek csak a munkásosztály és az élenjáró kommunista pártok vezetésevel, a saját burzsoáziajuk ellen vívott harcban vihatják ki a nemzeti felszabadulást. Országunk munkásosztálya — élén a Román Munkáspárttal — a proletár nemzetköziség útján halad és felszámolta a román nemzet és a szomszéd és együttlakó nemzetek közötti gyűlöletet.

Luca elvtárs előadásából még jobban megértjük, milyen veszedelmes a polgári nacionalizmus, mely fajgyűlöletet szít és melyet a burzsoázia a munkásosztály megbontására használ fel, hogy megakadályozza a jobb, szabad és boldog élet megteremtését.

AUGUSZTUS 23. TISZTELETÉRE

szélesítsük ki a kádernevelés szerződéses módszerét

Az egyre erősebbé váló békeharc s a felszabadító Szovjetunió iránti háláérzet jegyében készülnek megünnepelni az üzemek és gyárak munkásai augusztus 23-át, felszabadulásunk hatodik évfordulóját.

E nap tiszteletére egyre elterjedtebbé válik üzemeinkben a szerződéses szakmunkásképzés szovjet rendszere. Egyre több ezakképzett munkás köt szerződést szakképzetlen segédmunkással, hogy augusztus 23. tiszteletére megtanítsa tanítványát, a szakmunka ismereteire. Így például a temesvári „Electromotor“ gyorsfémvágó esztergyősa, Vörös Tihor, augusztus 23. tiszteletére vállalta, hogy Bálint Victoria munkásnőt bevezeti a gyorsfémvágás titkaiba. Hymódon kiképezi országunkban az első női gyorsfémvágót.

Goran Constantin kezdeményezésére — aki elsőnek kötött szerződést az országban — kapcsolódtak be a szerződéses versenymozgalomba a kolozsvári vasúti főműhelyek dolgozói is. Az augusztus 23. tiszteletére történt munkavállalások során a vasúti főműhelyek dolgozói valamennyi osztályon vállalták a segédmunkások kiképzését. A szerződéses munkások már szép eredményeket értek el a vállalkásukban. Az „Unirea“ fémágygáry egyik dolgozója, Szász István, egyszerre hét segédmunkás szakmunkássá való kiképzését vállalta. Ezek közül kettőt, akik már tanfolyamot is végeztek, augusztus 23-ára, ötöt pedig december 31-re készíti el vizsgára. Ugyanakkor az „Armatura“ gyárban 18 szerződést kötöttek augusztus 23. tiszteletére. Közülük többen már időelőtt befejezik vállalkásaikat.

Azonban e szép példák és eredmények ellenére is még több kolozsvári üzem közömbösséget tapasztal ezzel az igen fontos kérdéssel szemben. Egyes üzemek vezetősége és azok szakszervezetei még nem tulajdonítanak kellő fontosságot a szakképesítő szerződéses kötéseknek.

Jelentős vasipari üzemből, mint a „Menajul“ gyárban még eddig egyetlen szerződést sem kötöttek a dolgozók. Pedig sok, jólképzett szakmunkás dolgozik az üzemből, akik tudásukat átadva a mellettük segédmunkás-ként dolgozó fiataloknak, dicséretreméltó eredményeket érnek el a káderképzés terén, augusztus 23. tiszteletére. Hogy miért hanyagolták el ezt a kérdést, semmi komoly indokot nem tudnak felhozni. Pusztán annyit,

hogy nem tulajdonítottak kellő fontosságot ennek a kérdésnek. Ezt a tényt megerősíti Gámeneci Gábor felszólalása is, aki a szakszervezeti közgyűlésen kifogásolta, hogy a szakszervezet nem végzett kellő felvilágosító és mozgósító munkát a szakmai tanfolyamok látogatására. Ennek tulajdonítható, hogy az üzemből mindössze 38-an végeztek elsőfoku szakmai tanfolyamot és 28-an másodfoku szakmai átképzőtanfolyamot, holott lényegesen nagyobb számban is résztvehettek volna a dolgozók szakmai tanfolyamokon.

De nem kötöttek szakképesítő szerződést a „Breiner Béla“ textilgyár s a „Triumf“ autógyertyagyár dolgozói sem. Pedig mindkét üzemből alkalmuk lenne erre. A „Triumf“-ban nagyszámban fiatal segédmunkás dolgozik. Ezek közül százhuszan szakmai iskolát végeznek ebben az évben. Pedig a szakmai tanfolyamot végző ifjúságunknak nagy segítséget jelentene, ha az iskolában tanultakat kellő irányítással és segítséggel a

gyakorlatban is hasznosíthatnák. Mert számos példa bizonyítja, hogy milyen óriási segítséget jelent a fiatal munkatársak szakmai fejlődésében, ha a gyakorlati munkatársak foglalkoznak velük és megtanítják őket az esztergyőzés, furás, marás, csiszolás gyakorlati fogásaira.

Eppen ezért azokban az üzemekben, ahol eddig még nem kötöttek szerződéseket, a szakszervezeteknek széles mozgósító és felvilágosító munkát kell végezniük, hogy minél előbb felismerjék a hiányosságukat. A szakképzett dolgozókat pedig foglalkoztatni komolyabban ezzel a kérdéssel és igyekezzenek, hogy a többi üzemek példájára ők is minél több ifjúságkét képezzék ki szakmunkássá. Mert augusztus 23-ára vállalt munkatjesítésményük csak úgy válik teljessé, ha munkájuk legjavát adják. A szakképzett dolgozók akkor eszeleksenek így, ha minden tudásukat szakképzettségüket átültetik a fiatal munkatársakba.

Kitünően fejlődik a baromfitenyésztés a Szovjetunió kolchozaiban

A köztulajdonban levő haszonállatok számának növelésére irányuló hároméves tervben jelentős tétel a baromfi. A házi szárnyasok fontos jövedelmi forrást képeznek a Szovjetunió mezőgazdaságában. A hároméves tervben 1800 keltető-és tenyésztő telepet irányoztak elő, a baromfiak számának pedig a kitűzött határidőre el kell érnie a 2 milliót. A szovhozok és kolhozok dolgozói olyan óriási lendülettel fogták a terv megvalósításához, hogy tavaly jóval túlhaladták az előirányzatot. Az új tenyésztő telepek száma 48.000-re rug.

Az idén szintén gyors ütemben folyik a baromfitenyésztés

fejlesztése. A Voronyezs tartományi 28 keltető központ az év első négy hónapjában egy és fél millió csirkét szállított és számuk az év végéig elérte az 5 milliót. A tartomány 23 körzetében számos új tenyésztő telepet létesítettek.

A Moldovai Szocialista Szovjet Köztársaság ifjú kolhozai jelentős sikereket értek el ezen a téren is. Csádír-Lung, Románovszk és Floresti körzetek számos kolhozában korszerű medencéket építettek viziszárnyasok tenyésztésére. A keltető telepek hathatósan támogatják a kolhozparasztoakat azáltal, hogy állandóan ellátják őket apró szárnyasokkal. (Agerpres.)

Javában folyik a tarlóhántás

HARASZTOS. — (Levelezőnkől.) A tordamegyei Harasztos községben befejeződött az aratás. A eséplés és a tarlóhántás javában folyik. Dolgozó földműveseink a pártszervezet irányításával arra törekednek, hogy ez a munka is minél előbb befejezést nyerjen. Ennek érdekében a dolgozó földművesek elhatározták, augusztus 23. tiszteletére kiszélesítik a munkaversenyeket.

Az ideiglenes bizottság a eséplési munkákat alaposan megszervezte. Előbb a szegény-és középparasztoak gabonáját eséplétek ki, utána a kulákokét eséplétek.

A beszolgáltatás rendszeresen folyik. A begyűjtőközpont több dolgozó földművesnek visszaadott a megállapított kvótából, mert a gabona fajsúlya nagyobb volt a kötelező átlagnál. **Mátyás Hoka Anna.**

A békéért...

hallgatott a gép, tarlóba se igen fuj már a szél...
Vila Inon szél közbe:

— Tudja, elvtárs, úgy gondoltuk, a békéért így harcolhatunk legeredményesebben. Ez lelkesített mindnyájunkat...

— Ez! S megis van az eredmény. Olyan tiszta és olyan gabonánk lett, hogy akárki megcsodálhatja. A buzánk olyan, mint a serét.

Szántó József mosolyog.
— Csak így tovább, elvtársak. Nem elégedhünk meg soha az elért eredményekkel. Most úgy csináltuk mindent, hogy jó volt. Ezután arra törekedjenek, hogy még jobb legyen, a legjobbjá... En is minden reggel erre gondolok, mikor átlépek az ízem kapuját.

Crisan Iosif, a kollektív gazdaság elnöke közlekedik a beszélgető csoporthoz. Micsoda jön, friss újság lobog a kezében. Ől-hat sej is hajlik egyszerre az oldalak felé. Crisan halkán olvassa a főtímet: „Pohang pályaudvarán tört előre a koreai néphadsereg“... Szántónak eszébe jut a zsebében puló tőrkep, amit jó két héttel ezelőtt vágott ki az „Ifjúsá-

Levelezőinknek üzenjük:

Kasler Imre, Andrassy-telep. A tavaszi mezőgazdasági munkálatok során rendszeresen kaptunk tudósítást községből, melyeket le is közöltünk. A eséplés, aratás ideje alatt már kevesebb levelet küldött be. Ujabb leveleit várjuk. Irja meg, hogy községből hogyan folyik a betakarítási munka, milyen munkatjesítésményekkel kapcsolódnak be a dolgozó földművesek a békeharcba, hogyan működik a kulturothton?

Szakács István, Bethlen. A legjobb levelezőink közé tartozott. Most miért nem ír egyetlen levelet sem? Irjon arról konkrétan, hogy faluja életében milyen események történnék.

Debrecenti Áron, Kackó. Levele általánosságban foglalkozik a betakarítási munkálatok teljesítésével. Nem írja meg konkrétan azt a harcot, amelyet a dolgozó földművesek vívtak az aratás, eséplés sikeréért.

Ujabb tudósításait várjuk. Hogyan szervezte meg az ideiglenes bizottság a betakarítási munkát? Kik tündek ki a eséplésben, beszolgáltatásban, kik maradtak le? Mit tesz a földmunkás szakszervezet az esztályharc fokozásáért.

Balogh Pál, Bágyon. Az elvtárs nagyon jó leveleket küldött be, amelyeket lapunkban felhasználunk. Ujabb tudósításait várjuk. Irjon az állami gazdaság, a kulturothton és a földmunkás szakszervezet munkájáról. Kérjük, hogy lehetőleg az eredeti példányt küldje be, mert az indigóval írott tudósításai nehezen olvashatók.

Jakab Julianna Bogártelke, Forrás György Bóháza, Veress Károly Szilágysomlyó, Császi Károly Sársálya, Nagy Ruben Szentmargita. Irjanak a betakarítási munkák eredményeiről, a békeharcról, a kulturothton munkájáról.

Kitünő termés Maroskoppándon

MAROSKOPPÁND. — (Levelezőnkől.) Az alsófehérmegyei Maroskoppánd községben megkezdődött a eséplés. A falu dolgozói pontosan követték a Párt útmutatásait, a tavaszi munkák és a termésbetakarítás teljesítése során. Így igen jó termést arattak. Hyrés András szegényparaszt 29 ár búzavetésből

885 kiló magot eséplé. Ebből mindössze 10 kilót kell beszolgáltatnia. Szabó János szegényparaszt 65 ár vetésből 1238 kiló búzát eséplé, amiből 54 kilót ad át az államnak.

Közvetlen az aratás után a falu dolgozói elvégezték a tarlóhántást is. **Farkas Miklós**

Autóbusz-garázst építettek a RATA szatmári kirendeltségének dolgozói

SZATMÁR. — (Tudósítónkól.) A RATA szatmári kirendeltségének dolgozói augusztus 23. tiszteletére befejezték az önkéntes munkával épített autóbusz-garázst. Az új garázst a kirendeltség dolgozói egy, a háboru által lerombolt gyárépület helyére építették. A garázs

mellé építettek még egy szereszműhelyt is, amelyben javították a vashulladékaiból a dolgozók önkéntes munkával olyan fűtőberendezést készítettek, amelynek segítségével mentesülnek a motorok téli befagyásától.

A „December 30” termelőszövetkezet dolgozói a jó minőségért

MÁRAMAROSSZIGET. — (Tudósítónkól.) A máramarosszigeti „December 30” cipész termelőszövetkezet dolgozói, hogy ők is méltóképp bekapcsolódhassanak az augusztus 23. tiszteletére indított országos versenymozgalomba, vállalták, hogy 20 százzalalékkal növelik általuk előállított cipők minőségét. Ugyanakkor a hulladékfeldolgozó osztály munkásai elha-

tározták, hogy ezután egyetlen darab hulladékot sem hagynak karbaveszni. A bórulladékból: óraszíjat, nadrágtartót, késtkot, szemüvegtartót, cipőfüzőt, pénztárcát, ostort, játéklabdát és gyermekcipőt készítenek. A bórulladékból előállított tárgyak értékesítésével a szövetkezet dolgozói jelentősen növelik a szövetkezet bevételét, augusztus 23. tiszteletére.

Vasárnap délelőtt Camarasan Dumitru, a légeni „Augusztus 23” kollektív gazdaság tagja, kimértén baktak gyűmölősősében. A szilvafákat figyelé, melyiken van több és érettebb. Karcos fánál állapodik meg s belékapaszkodik, hogy megrázza. Még egyszer felpillant, hogy jó ágot fog-e?... Furcsa nesz cirógatja meg fillét. Vár kicsit, hallantozik. A mócsi dűllet irányából énekszótt sodor a szél a ják alá.

— Vajjon, kik lehetnek? — gondolja s elengedi a fát.

Néhány pillanat s már hallak a gépkocsis duruzsolása is. Deris mosoly ráncolja össze napégetté arcát. Tudja jól, mit jelent ez: Légen újra vendégeket kap a városból, jönnek a munkás elvtársak!...

Örömből el is felejtkezik a szilvafáról. Iggyekszik, hogy a házhelyeknek is megvilágos a jó hírt. Az énekszótt már egészen közelről hallja. Jőformán még az udvarra sem ér, már kapuja előtt durrog el az autó. Szalad utána, egészen a kollektív gazdaság székházáig. Mire odér, már pakolódnak is le az elvtársak. Gyermekes s felnöttek sereglenek a vendégek köré. Alig telik el fél óra, a falu apraja-nagyja tudja: déli után, a kollektív gazdaság kertjében békeünnepély lesz.

— A kolozsvári „Libertatea” butorgyárból jöttek — járja a szó az emberek között.

Szakács elvtárs, kollektív-tarj is a gépkocsival érkezett haza. Töle hamarosan megtudták az összeverődött parasztoak, hogy a „Libertatea” kultúrsoport harmadik lett a tavaszi versenyeken.

— Ott leszünk, ott minden képpen: — fogadkoznak az emberek.

S tényleg, ebéd után már zsúfolódnak az emberek a kert pázsítlján. Itt is, ott is csoportok állnak, beszélgetnek. A kultúrsoport tagjai — csupa termelésben dolgozó munkás valamennyi — elvegyülnék a fehérgyümölcs falusiak között.

Camarasan Dumitru is ott van. Nem maradt volna otthon szemmiért. Rég megtanulta, a városi elvtársakkal érdemes szótt váltani, sokat tanulhat tőlük az ember. Mindent tudnak. Hogy szalasztaná el ezt az alkalmat is!... Szántó Józseffel, a mindig mosolygós, szőkearcú asztalossal beszélget.

— Ugy csináltunk mindent, hogy jó legyen — magyaráz munkájukról. — Iggyekszünk. A szerükön már a múlt héten el-

kásból”. Eléktorja. Bezeg, nagy keletje van a térképnék! Mindenki látni akarja, hol harcolnak már a „micink“... „Az amerikai repülőek... olvassa most már az alcím alatt az elnök — a mezőkön békésen dolgozó parasztoakra lövéllövének, falvakat bombáznak, távol minden katonai célponttól“...

— Gyilkosok! — hördül fel Camarasan s ökölbe szorul a keze. A körülállók szemében is furesa tűz lobban.

— Ezért mondtam, elvtársak, — beszél egyre hangosabban Szántó elvtárs, hogy mindenké hallja — minden erőnkkel, tudásunkkal a béke megvédéséért kell harcolnunk. Mert, ha mi többet s jobbat termelünk, még szivósabbá edződik a békétábor, még súlyosabb csapásokat mérünk az imperialistákra, a názikosokra, akik Koreában a vadtelen parasztoakra vényítják fejgyerecüket. Ha még többet, még jobbat termelünk, Koreáért is harcolunk. A koreai nép szabadságáért...

Nincs több idő a beszélgetésre, a kultúrsoport munkása kezd. Minden egyes műsorszám a béke megvédésére bizdítja a dolgozó parasztoakat. Dalolnak drága földiükről, te-

remtő békénkről, új s szabad életükről.

— Nemsokára igy énekelhetnek a koreai elvtársak is — szótt át Vila Inon Camarasan-nak.

Egik munkásnő a Pátról / Sztilin elvtársról mond verset, a parlagra telepedett közönség issza minden szavát, mind a föld a jószágu esőt. Aztán újra ének: „...a béke utja biztos ut!“... Most alacsony, mélytízű szemü ifjúságkás szaval: „El a kezékel Koreától!“... Mintha a kuba parkigon ülő emberek gondolatát fejezné ki élő, harci szavakkal.

Leselő halad a nap, mire autóra szállnak a „Libertatea” munkásai. Camarasan Szántó Józseftől búcsúzkodik.

— Ne feledd, elvtárs, amit mondtam, — mosolyog a fiatal asztalos.

— Dehogy! Aratáskor száz százzalalékkal haladtam túl a normát, de ezután még többre törekedtem.

— En is, mindnyájan!... Hétfőn tulszármalom a szombati székhelyemen százzalalékos teljesítményemmel. A békéért és Koreáért!...

Már bug az autó, amikor be-szalsorítanak.

CSORDAS JÓZSEF

